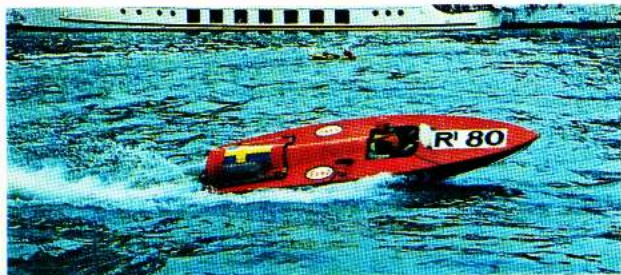

MOTONAUTIKA: 1. offshore utrka klase OP; 2. oblaženje plutače; 3. utrka »6 sati Pariza«; 4. trkači čamac s unutrašnjim motorom R 1

biti serijske proizvodnje ili specijalno izgrađena vozila za utrke. Za speedway se proizvode posebni motocikli bez kočnica, za trial motocikli sa širokim upravljačem, malim rezervoarom, gotovo bez amortizera; za moto-kros specijalni snažni i čvrsti motocikli za terensku vožnju. U cestovnim brzinskim natjecanjima od 1949 se održava PS u kategorijama do 125, 250, 350 i 500 cm³, kategorijama motocikla s prikolica i od 1962 u kategoriji motocikla od 50 cm³. Za PS se boduje plasman vozača na GP utrkama koje svake godine unaprijed određuje FIM. Pored toga kao neslužbeno PS održava se natjecanje za FIM kup u klasi motocikla do 750 cm³. Natjecanja za PS održavaju se i u moto-krosu, speedwayu na šljakastim stazama, speedwayu na ledu i trialu. Od 1920 u m. se vode brzinski SR. PJ u cestovnim natjecanjima održava se od 1945. u speedwayu od 1959. u moto-krosu od 1961. Brigu o razvoju m. u svijetu vodi FIM, a u nas Auto-moto savez Jugoslavije (AMSJ).

motonautika, sportska i rekreativna plovdba motornim čamcima. Sp. natjecanja održavaju se kao brzinske utrke na određene udaljenosti ili kao utrke za postizanje rekorda, na moru, jezerima ili rijekama. Čamci za natjecanje podijeljeni su u serije i klase. Serijom se označavaju čamci prema pogonu i vrsti (trkači, sportski i gumeni čamci), a klasama se označuju prema zapremnini motora u kubnim centimetrima. Trkači čamci za postizanje apsolutnog rekorda u brzinskoj vožnji nisu podvrgnuti nikakvim ograničenjima, dok se sp. i gumeni čamci razvrstavaju u odnosu na snagu motora i težinu čamca. Čamci s unutrašnjim motorima nose oznake serije i klase u obliku velikog slova i brojeke (npr. R 1); trkači čamci s unutrašnjim motorom imaju 7 klasa: R 1 do R 00; sp. čamci s unutrašnjim motorom imaju također 7 klasa: S 1 do S 00; trkači čamci s vanjskim motorom imaju 9 klasa: OJ do

OZ; sp. čamci s vanjskim motorom imaju 10 klasa, od SJ do SZ; gumeni čamci imaju 3 klase: PC, PD i PE. U klasi offshore, čamci za otvoreno more dijele se u 2 klase: OP i CB. Sp. motorni čamci moraju imati službeni znak ili zastavicu nac. organizacije. Natjecateljska staza (pruga) označava se najčešće plutačima, ali to mogu biti i svjetionici, stupovi mostova i sl. Regatna staza je najčešće kružnog oblika i obilazi se u smjeru obratnom od kretanja kazaljki na satu. Najmanja duž. staze za utrke u krugu na natjecanjima je 1500 m za vanjske motore i 2000 m za sve ostale klase motora. Udaljenost između startne linije i okretišta ne smije biti manja od 300 m, a između obale i plutače ne smije biti manja od 50 m. Start i cilj su zajednički za sve čamce; natjecanje se sastoji od određena broja obilazaka trkače staze ili može biti utrka na točno određeno vrijeme u kojoj pobjeđuje natjecatelj s najvećim brojem obidanih krugova. Vozi se više utrka a pobjednik je natjecatelj s ukupno najvećim brojem bodova. Utrke na otvorenom moru su navigacijske i razlikuju se od utrka u krugu. Natjecanja u m. klasificiraju se kao imenovana međ. natjecanja, obična međ. natjecanja, nac. i lokalna natjecanja, društvena i privatna natjecanja, međ. krstarenja, imenovana natjecanja otvorenog mora (engl. offshore) i obična natjecanja otvorenog mora. Svj., evr. i nac. prvenstva u m. održavaju se u različitim klasama trkačkih i sp. čamaca; posebno se održavaju reli natjecanja i krstarenja te utrke za postizanje rekorda. Brigu o razvoju m. u svijetu vodi Union Internationale Motonautique (UIM), a u nas Savez za motonautiku i skijanje na vodi Jugoslavije.

Motor, časopis, izlazio dvaput mjesečno u Zagrebu (1925–33). Podnaslov: Sportska revija za automobilizam i avijatiku. Urednik: F. Deak.

Motor-sport, časopis, izlazio dvaput mjesečno u Zagrebu (1928–41). Podnaslov: Auto-

mobilstika, avijatika, motoristika, biciklistika; službeno glasilo Automobilskog kluba Kraljevine Jugoslavije — sekcije Zagreb; Saveza moto klubova Kraljevine Jugoslavije, Zagreb; Koturaškog saveza Kraljevine Jugoslavije, Zagreb; Saveza trgovaca automobila Kraljevine Jugoslavije. Urednik: Nikola Bošković.

motorička sposobnost - psihomotorička sposobnost

motorički program, model prema kojem se odvija motorička aktivnost. Postoji jednostavni, složeni, polugotovi i gotovi m.p. Za formiranje gotovog m.p. potreban je veliki broj ponavljanja određene motoričke strukture (za jednostavne oko 5000 puta, a za složene i preko 10 000 puta). Kada postoji gotov m.p., motorička struktura se izvodi automatski, pa su naknadne korekcije vrlo otežane. M.p. su pohranjeni u motoričkim centrima centralnog nervnog sustava.

motoričko znanje, skup naučenih, usvojenih i automatiziranih pokreta; proces učenja gibanja od prijema neke vanjske informacije do konačnog sadržajnog oblika radnje u čijoj je osnovi kretanje.

motorna jedrilica, letjelica s oznakom FAI klase DM; ima ugrađen jedan ili više pomoćnih motora (stapnih ili mlaznih), pomoću kojih može samostalno polijetati ili preletjeti iz jedne u drugu zonu usponskog strujanja. Pogodne su za jednostavnu i ekonomičnu obuku i treniranje pilota. Propisi gradnje ograničavaju masu do 750 kg, maksimalnu brzinu do 750 km/h, a finisu veću od 20. Prelazanje normi svrstava m. j. u klasu motornog aviona.

motorno letenje, grana sp. žrakovništva; letenje žrakovlovima na motorni pogon. Najrazvijeniji oblik m.l. je letenje avionom za sp. namjene opremljenim s klipnim motorom. Prvi motorni let u povijesti žrakovništva u kojem je pilot upravljao žrako-